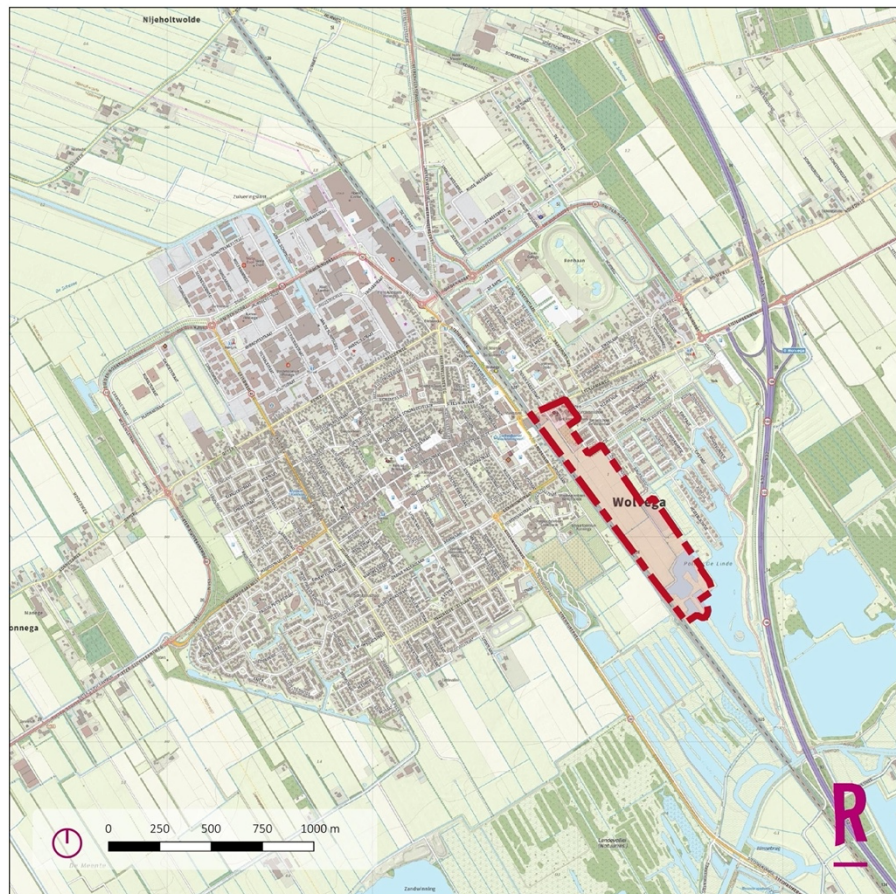

The role of older adults in the participation process of new housing estate

A case study on the Lindewijk 2 project

Sander Echten (s4090047)
Faculty of Spatial Sciences, University of Groningen
Bachelor Project HGP
S.L. Mawhorter, PhD
17-06-2022

Table of contents

1. ABSTRACT	2
2. INTRODUCTION	3
2.1 BACKGROUND	3
2.2 RESEARCH PROBLEM	3
2.3 STRUCTURE OF THE THESIS.....	4
3. THEORETICAL FRAMEWORK	5
3.1 OLDER ADULTS.....	5
3.2 PARTICIPATION.....	5
3.3 ATTITUDE OF THE PLANNERS AND DEVELOPERS	7
4. CONCEPTUAL MODEL	8
5. EXPECTATIONS.....	9
6. METHODOLOGY	10
6.1 EMPIRICAL CONTEXT.....	10
6.2 DATA COLLECTION	10
6.3 ETHICS	11
6.4 DATA ANALYSIS APPROACH	12
7. RESULTS	13
7.1 ADVERTISEMENT OF THE SESSIONS.	13
7.2 INITIATIVE OF THE OLDER ADULTS.....	14
7.3 HOUSING PREFERENCES	15
7.4 SUSTAINABILITY	16
8. CONCLUSION.....	17
9. REFERENCE LIST.....	19
10. APPENDICES	20
10.1 INTERVIEW GUIDE POLICY MAKERS.....	20
10.2 INTERVIEW GUIDE OLDER ADULTS	22
10.3 TRANSCRIPT INTERVIEW WITH R. HEKMAN AND H. ZONDERLAND.....	24
10.4 TRANSCRIPT INTERVIEW WITH OLDER ADULT 1 AND OLDER ADULT 2	28
10.5 TRANSCRIPT INTERVIEW WITH OLDER ADULT 3 AND OLDER ADULT 4	30
10.6 TRANSCRIPT INTERVIEW WITH OLDER ADULT 5.....	33
10.7 CODE REPORT	35

1. Abstract

This thesis aims to investigate the role of older adults in the participation process of planning a new housing estate. To investigate this, a case study was done on the Lindewijk 2 project. This is done with the method of in-depth interviews. These interviews were conducted with policy makers of the Lindewijk 2 project, older adults who did participate in the participation process, and older adults who did not. Several results were drawn from the analysis of the interviews. First, it emerged that the policy makers of the Lindewijk 2 project involved older adults in the participation process by giving them an opportunity to take part in sessions where they can ask questions and give comments. However, the level of engagement from the older adults during the sessions was low. This had two main reasons: the advertisement of the sessions and the sessions were held online. Not all older adults have access or experience using the internet. Older adults would like to be reached in-person. Therefore, the total target group was not being reached. In addition, older adults often have no current desire to relocate. This has to do with their attachment to their current home. These factors cause older adults to take little initiative during the participation process. This while they do have many desires, such as the location, the layout of the house, living on the same floor and more small desires that are of great value to older adults. An example of this is that the doors within the house should be wide enough so that older adults can pass them with a walker. By addressing all these desires and making use of the possibilities, there is an opportunity for planners and developers to benefit from the participation of older adults. Therefore, planners and developers need to work to reach them in-person as rather than only online. In this way, older adults could play a major role in the participation process of the spatial planning for a new housing estate.

2. Introduction

2.1 Background

It is generally known that there is currently a housing crisis in the Netherlands. When discussing this crisis, a reference is often made to first-time buyers in the housing market (GroenLinks, 2022; PVV, 2022; VVD, 2022). However, there is another age group that have a significant role in this crisis. This age group are those over the age of 65, also referred to as older adults. This age group is not directly affected by the housing crisis themselves, but they are involved since they occupy houses that could otherwise be purchased by younger adults. Therefore, analyzing possibilities for older adults in new housing estate and research into the role of older adults in the participation process of new housing estates is important. This is supported by the fact that the Netherlands is increasingly facing an aging population. According to Zorg Voor Beter (2021), in the year 2040 about a quarter of the Dutch population will be older than 65 years. It is therefore very relevant to describe what the role and desires of these older adults are. When these desires for older adults are known, this research is of relevance for planning and development. This is because there will be a difference in the type of housing that will be built compared to, for example, first-time buyers.

Secondly, this research is relevant due to the fact that the desires of older adults differ from other target groups. It is known that older adults have different housing preferences compared to younger age groups. Consider, for example, that there is no interest in an upper floor (with the accompanying stairs). It is therefore known that older adults have different desires, but it is not yet known how these desires are changing the way new housing estates are built. This is why it is relevant to look at the role of older adults in the participation process of new housing estate.

Finally, the concept of participatory and communitive planning is increasingly used. Participatory planning increases the effectiveness and adaptivity of the planning process and the stability to societal system (Smith, 1973). There has been done research on enriching participatory planning. An example of this is online participatory planning. OPTs can attract stakeholders like youth and young adults (Afzalan & Muller, 2018). However, in such research, the older adults are not mentioned. This is a research gap where it is not known if this concept works the same or differently for older adults. Furthermore, this invention can lead to older adults participate less, due to their general lack of knowledge about online technologies. Therefore, this research is relevant.

2.2 Research problem

This Bachelor Project has the following research aim: to look at the role of older adults in the participation process of new housing estate through a case study (called: Lindewijk 2).

From this emerges the following main question: "What is the role of older adults in the participation process of new housing estate?" This question is answered through the following sub-questions:

- How do the developers and the planners of new housing estate involve older adults in the participation process of new housing estate?
- When older adults are involved in the participation process of new housing estate, how do they take initiative?

- What are the desires of older adults expressed in the participation process of new housing estate?

2.3 Structure of the thesis

This thesis is structured in the following way: first, relevant theories and concepts are described. After this theoretical framework, the methodology follows. After this, the gathered data is analyzed. Followed up by a conclusion in which the main points are briefly summarized. This section is concluded with a reflection followed by recommendations for future research.

3. Theoretical framework

3.1 Older adults

Within the Netherlands, people are considered older adults when they reach the age of 65 (CBS, 2022). In this study, this same definition will be used. For this research, the target group is the older adults who are still able to live without assistance from, for example, a care group or family. This group of people is referred to as 'older adults'.

Looking at the moving behavior of this target group, it can be concluded that there are relatively few moving wishes among older adults. 85% of the Dutch population over 65 years of age indicates that they have absolutely no desire to move within the next two years (De Groot et al., 2013). This may lead to the older adults taking a less significant role in the participation process of new housing estates, since the desire to change households is not there.

Another aspect that plays a role in this research is the attachment of the older adults to their current home. Older adults often have a strong attachment to their current home and living environment. The longer people live in a place, the greater the resistance to relocate (Huff & Clark, 1978). As a result, the step to relocate later with age is often a major task, both materialistically and emotionally (De Groot et al., 2013). This may again lead to a less significant role in the participation process of new housing estate.

Moving aspirations, of the part of older adults who do want to move, can largely be attributed to health-related and / or housing-related motives (De Groot et al., 2013). This can either be a reaction or an anticipation. In case of a reaction, the health of the older adult has declined to such an extent that a move is essential. In anticipation, older adults move because of future possible changes in health (De Groot et al., 2013). In these cases, a smaller home or a home which is both internal and external accessible without climbing stairs is typically desired (Hansen & Gottschalk, 2006). This change in type of housing can lead to a specific role, with specific desires, of older people in the participation process of new housing estate.

3.2 Participation

To be able to name the level of participation, the ladder of citizen participation is a good instrument. This metaphorical ladder has 9 different rungs, with each rung representing a certain value of citizen agency, control and power. The 9 different rungs are subdivided into the following three categories: 'non-participation' (no-power), 'degrees of tokenism' (simulated power) and 'degrees of citizen power' (actual power) (Arnstein, 1996). The ladder of citizen participation is shown in Figure 1.

Citizen participation in new housing development is important. This to accomplish maximum satisfaction among the new occupants of new housing estate. It is hereby important that the power is redistributed. This is because participation without redistribution of power is a frustrating and empty process for those with no power (Arnstein, 1996). To prevent this, it might be better to move up the ladder in the participation process of new housing estate.

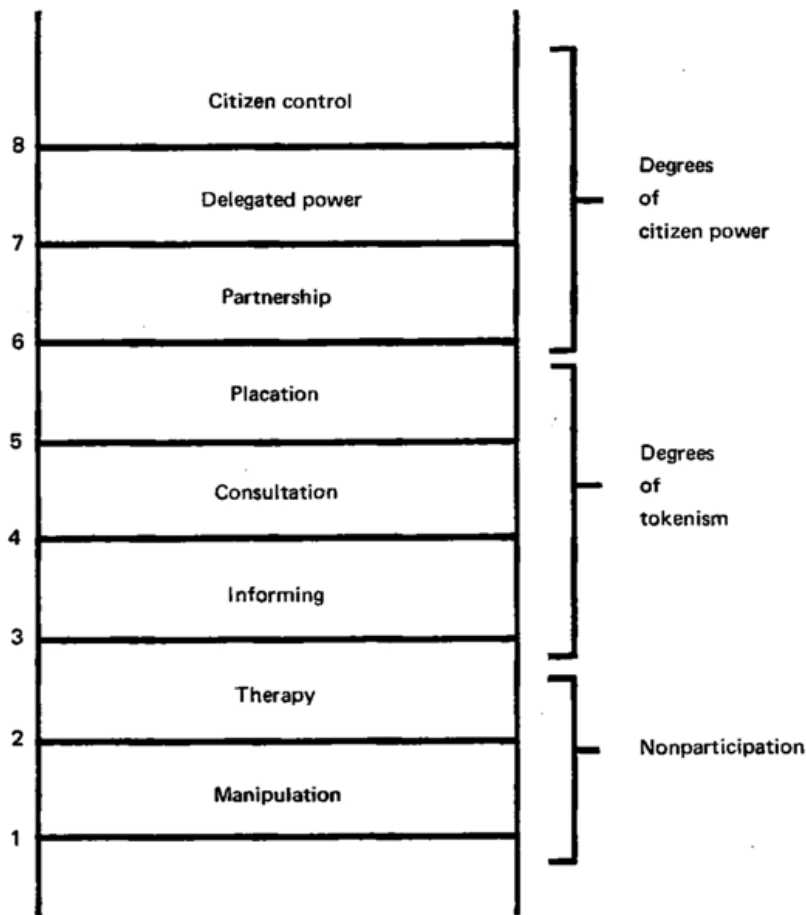

Figure 1: Ladder of citizen participation (source: Arnstein, 1996)

Planners and developers are the main stakeholders to determine the level of citizen participation that is allowed in new housing estate. They determine how to reach certain (age)groups and which groups. When this is decided, citizens themselves can decide how engaged they are going to be with the project. In the Netherlands, there is a strong tradition of public participation. An example of this, is the polder process. Furthermore, there are several government platforms and organizations that support active citizens. These are, for example, Movisie and ProDemos (Rijksoverheid, 2022).

For this research, the focus will mainly be on rungs 3 through 8 and examine in what rung older adults are in the participation process in new housing estate. This is because in rung 1 and 2 there is no participation. To assess in which rung the citizens fall, the following criteria will be used, based on the description of Arnstein (1996):

- 3. Informing: One-way flow of communication, from officials to citizens. No possibility for feedback.
- 4. Consultation: Surveys, public meetings and / or public enquiries are held, but have little to no influence in the decision making.
- 5. Placation: Citizens are allowed to come up with a plan. However, citizens do not have power to decide.
- 6. Partnership: Power is redistributed between citizens and power holders. Planning and decision-making responsibilities are shared.
- 7. Delegated power: Citizens holding a majority of the power. They have the power to assure accountability of the program to them.
- 8. Citizen control: Citizens are in full control of the project.

With the assistance of these criteria, one can conclude what the role of the older adults is in the participation process of new housing estate.

3.3 Attitude of the planners and developers

In the construction of new housing estate, the main stakeholders are the planners and the developers. This is why there is a focus on these two stakeholders.

De Roo and Rauws (2012) concluded that there are different ways to decide to what extent stakeholders are included in decision-making. Here a distinction is made between functional rational and communicative rational. Functional rational implies goal maximization, there is direct and central control and blueprint planning is used. This is different with communicative rational. Here, it is about process optimization, there is self-direction from the stakeholders and interactive planning is used. (De Roo & Rauws, 2012). Therefore, some way of communicative rational planning will be essential for this research. This due to the fact that the main stakeholders need to adopt an attitude in which interactive planning is used. Only in this situation is there a participation process in which older adults can participate.

4. Conceptual model

To create a clear, comprehensible representation of the problem statement, the following conceptual model is created. Showing all the different factors that contribute to the role of older adults in the participation process of new housing estate. The conceptual model is shown in Figure 2.

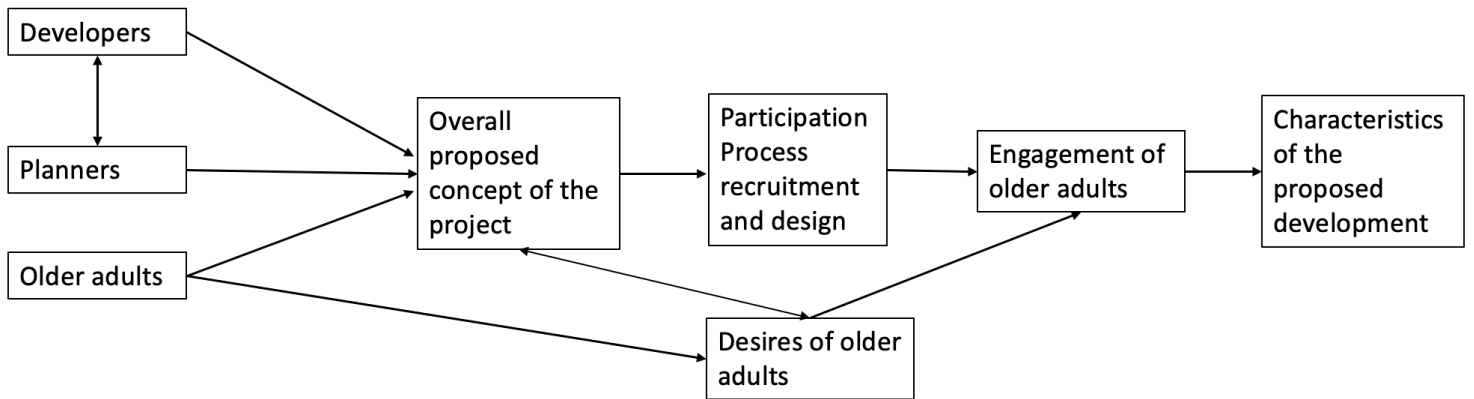

Figure 2: Conceptual model

In the conceptual model, the planners and developers in a new housing estate are illustrated. As described in the literature, these stakeholders need to have a certain attitude so that older adults can participate in the process.

In addition, in the conceptual model one can see older adults. Their desires, together with the planners and developers, influence the overall proposed concept of the project. Due to the proposed concept, the desires of older adults can change. This can be because some desires are already fulfilled or missing. The overall proposed concept leads to a recruitment and design of the participation process. The way the participation process is recruited and structured, influence the engagement of older adults. Not all older adults will be aware that the project is going on or will not like the design of the project. Furthermore, the desires of older adults influence their engagement. When older adults have, for example, no desire to move, their engagement will be significantly lower compared to those who have the desire to move. Therefore, these aforementioned factors influence how active older adults participate in the process.

Finally, one can see the characteristics of the proposed development. These are the characteristics of the participation process of the proposed development after the influence and engagement of older adults.

5. Expectations

The expectations for this research project are that the attitude of the main stakeholders will play a major role. As described in the literature, older adults often believe that their current home is already sufficient for them. This may result in them having no interest in new housing estate. Therefore, it is important that various actions are taken to involve the older adults in the participation process of new estate. The way in which these actions are conducted is important as well. It is generally known that older people are less proficient with electronics compared to younger age groups. This should be taken into account if you want the older adults to participate and that this may affect the role of older adults.

In contradiction, the expectation is that when older adults are given the opportunity to participate, they are eager to do so and will actually participate. This can lead to their role in the participation process being considerably large.

6. Methodology

6.1 Empirical context

This thesis aims to investigate the role of older adults in the participation process of new housing estate through a case study of a project named Lindewijk 2. This project is located in the village of Wolvega. Wolvega is situated in the province of Friesland at 11 kilometers from Heerenveen. A total of 13090 people currently live in Wolvega. The location of Wolvega can be seen in figure 3.

Figure 3: Location of Wolvega (source: <https://www.zoekplaats.nl>)

Lindewijk 2 is the second sub-area within the Lindewijk. In the total Lindewijk there are currently more than 230 residences. In the second sub-area, in the so-called 'spot number 1', new dwellings will be constructed. The plan of this project can be seen in figure 4. Blocks 2 and 3 of this project are exclusively for older adults. In total, these two blocks will provide approximately 20 homes for older adults.

Figure 4: 'spot number one' in the Lindewijk 2 (source: <https://www.lindewijk.nl/straten/oranjetipje/>)

6.2 Data collection

For this research, primary qualitative data is gathered. The method of in-depth interviews is used with the project manager and the alderman of the Lindewijk 2 project. These policy makers were chosen because they handle the participation process in this project. Furthermore, they are primarily responsible for the planning and development of this project. These individuals have been contacted through an email asking them if they are willing to participate in an interview and they were willing to do this. Hereafter, interviews with local older adults were conducted. This involves both

older adults who have participated in the participation process of new housing estate and those who have not. In this thesis, the older adults who have not participated in the participation process are included because these groups of people are equally important for this research. This is because they did not participate for specific reasons and this needs to be addressed. Contact was made with the older adults by asking them in person if they wanted to participate in this study.

By interviewing two policy makers and both groups of older adults (2 who have participated in the participation process and 3 who have not), this thesis is able to answer the research questions from different perspectives. This allows the researcher to analyze the questions posed from different viewpoints and therefore allows to best answer the research questions. However, a small number of people who have participated were interviewed. This may have a negative impact on the quality of the data because not all groups are equally representative in this research.

The structure of the interviews was semi-structured. Before the main questions were asked, a series of probe questions have been asked. These are general demographic questions helping the interviewer understand who exactly he is dealing with. After that, the interview was set up in a way that the interviewer can go discuss the role of older adults with the interviewee. Different interview guides were created for the older adults and the previously named policy makers. The interview guides can be found in the appendix. During the interview, the audio was recorded and notes taken. This is later developed into an interview transcript. Based on these transcriptions, the data is analyzed using Atlas.ti. How this is done is explained in the section 'Data analysis approach'.

6.3 Ethics

Throughout this research, the aim is to maintain several principles to ensure that the participants are treated with dignity and protected where necessary. This is why to the Dutch Code of Conduct for Research Integrity is adhered. This means that I, as a researcher, adhere to the following 5 principles: honesty, scrupulousness, transparency, independence and responsibility (KNAW, 2018). These five principles form the basis for this research.

Various actions were taken to put these principles into practice before the research is started. For example, a benefit / harm analysis for our research is conducted. There is checked whether there is a possibility of a conflict of interests and whether the questions that are going to be asked are ethically responsible.

During the data collection, the participants of the research have indicated that they participate in this research voluntarily and in an informed manner. The policy makers indicated that it was fine to use their real names. This has not been asked to the older adults and therefore they remain anonymous in the research.

The current corona measures are observed during the entire research. Because the target group is a high-risk group, a self-test is conducted before each interview.

6.4 Data analysis approach

The following deductive code tree has been set up to analyze the in-depth interviews. This was compiled using the questions that will be asked during the interviews. A distinction has been made between the different stakeholders in the participation process of new housing estate. This is because the policy makers and the older adults have a different role in the participation process, but together they determine the role of older adults in this process. The deductive code tree can be seen in figure 5.

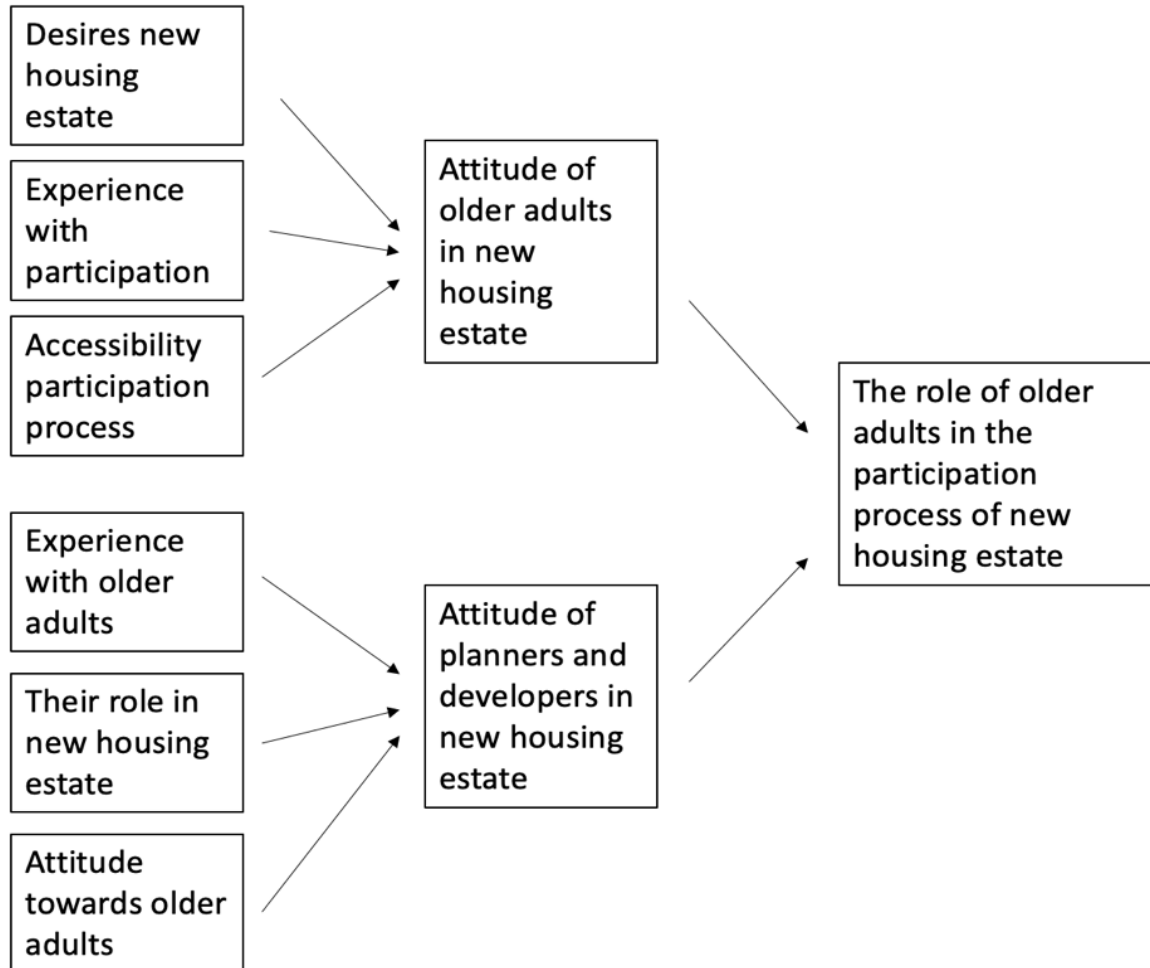

Figure 5. Deductive code tree

7. Results

7.1 Advertisement of the sessions.

As described by the policy makers, the entire advertisement and the sessions themselves were held online. Advertising was done on FaceBook, the Lindewijk website, and in the online newsletter. This choice of online advertising can cause problems among older adults. As described earlier in this report, not all older adults are equally proficient with the Internet. One of the interviewed older adults did not even have access to the Internet in her current home and therefore does not have social media. By advertising only through the internet, this can lead to not being able to reach the entire target group of older adults. All interviewed older adults who had never participated in a participation process indicated that they would have liked to see an advertisement in a local newspaper, for example. Alternatives were also presented, such as a billboard on location to indicate that a project was being built for older adults. In this way older adults know the location of the new buildings. Furthermore, a mail from the municipality or handing out leaflets was mentioned as an alternative. From the interviews, it became clear that this group would be more likely to take the initiative if they were informed about the sessions in many different ways. This was confirmed by an older adult, who had not participated, who said: "You should be made aware of it more often. That at some point you think, I really should go read this news."

The older adults who did participate, however, have a different point of view. They believe that older adults will look for possible new houses themselves when they have the will to relocate. According to them, the role of the municipalities and project developers is to offer the project clearly so that the older adults can find it themselves. It would therefore not be a problem to make the sessions and the advertisement completely online, since according to them, the older adults are getting more experienced with the Internet. However, they indicate that from the age of 80 years it will be more difficult, but this target group often has no desire to move to new housing estate.

Furthermore, they mentioned that in some cases it can actually provide more attendees. This is because older adults are sometimes not at the location of their own home, but for example in a vacation home. By keeping the sessions completely online, these people can then still participate in the participation process. Another advantage to online is that one can reach older adults who do not live within the municipality where the project is. For example, one interviewee, who had not participated, indicated that he felt he was not getting news because he lived further away. By keeping it online, there is a better chance of reaching these people as well than just through physical advertisement. For these reasons they felt that it was not a problem to advertise and hold the sessions entirely online.

In the advertisement it should then be clearly indicated that this project is specifically aimed at older adults. Some older adults indicated that they knew that new housing units were being built, but that they did not know that these units were aimed at older people. This, while the policy makers clearly indicated that this was the case. By mentioning more specifically that this project is for older adults, perhaps more older adults will participate in such a participation process.

7.2 Initiative of the older adults

When the older adults were involved in the participation process of the Lindewijk 2 project, they took little to no initiative according to the policy makers. According to them, both sessions came off very ineffective. This meant that there was little input from the older adults and that many cameras stayed off during the sessions. According to the policy makers, this was partly due to the fact that it was online, but mainly because they felt they could not show enough information to the participants during the sessions. Older adults need more grip on issues such as, what kind of home will there be, where will this home be, what will the floor plan look like and what kind of customization options are possible. In addition, it is very important for older adults to know about time frames. This means that they want to know when construction will start and when they could possibly live there. According to R. Hekman, all this was not yet clear enough during the sessions held and this resulted in a very low initiative from the older adults.

This initiative differed from the target group of first-time home buyers. For this group, new houses are being built in the same area in the Lindewijk, and the sessions that come with that were held. This group took much more initiative in asking questions. According to H. Zonderland, the reticence of older adults had mainly to do with the fact that this group already has a house. Therefore, policy makers will have to entice them more to make the move. This, while first-time home buyers do not have a house yet and they would like to live on their own. As a result, they took more initiative during these sessions. This perception was confirmed by the interviewed older adults. For example, the older adults who participated only asked if the bedroom could be a little bigger. Other than that, they had not asked much because they did not have a clear picture of the situation yet. This passive attitude is reflected in the older adults who did not participate. For example, one older adult who had not participated said: "We could always consider whether it would have been something for us. There are always things you say: make it a little more fun". This quote indicates that older adults need a concrete plan in order to actively participate in a participation process of new housing estate and thus possibly be persuaded to move.

This low degree of initiative also has to do with the fact that older adults often have no desire to move anymore. As described in the literature, 85% of the Dutch population over 65 years of age indicates that they have absolutely no desire to move within the next two years (De Groot et al., 2013). Furthermore, the interviews demonstrated that older adults no longer feel the need to relocate when this is not essential. All interviewed older adults indicated that they have no desire to change their place of residence. This is consistent with prior discussed literature. The biggest reason for this is the attachment to their current living environment. Specifically, the neighbors play a major role. H. Zonderland said: "You often hear people say that if they are going to move, their neighbors should move with them, because they are such nice neighbors." When people get older it is a pleasure that as a neighborhood everyone can help each other with everyday tasks like the groceries. Therefore, the current living environment of older adults plays a major role in how actively they participate in the participation process of new housing estate. When older adults feel that they are already comfortable at their current location, they will participate less actively in the process. This was confirmed by the interviewed older adults who did not participate. They all indicated that they are fine now and therefore do not see it as realistic to relocate. This results in a low level of participation from the older adults.

7.3 Housing preferences

During the interviews, several desires were expressed that are important to older adults in new housing estate. The desire that was mentioned by all was the desire to have no stairs inside the house. That both inside and outside are accessible without any stairs. This is because of becoming less mobile when getting older. For some interviewees, this was an immediate requirement when choosing their house. Others chose a house that was ground floor with a view to the future.

Furthermore, several aspects within the house that are important for older adults were mentioned. An example of this is that the doors within the house should be wide enough so that (in the future) older adults can pass them with a walker. Another example is to have a sink in the house that is high enough to wash your head under. This, because some older adults find it stressful to take a shower when they are alone. For this reason, they prefer to wash their head in a sink rather than in the shower. These are examples of a small difference within a home that can be of great value to older adults.

In terms of the layout of the house, there was another point that came up with all the interviewed older adults. This was that they liked to have a lot of natural light in the house. For example, one older adult who had not participated said: "Throw in some more windows and some more glass so that nature can come in. For example, I need to be able to see the sky from inside my house. They should definitely not lock me up, because then I will go crazy." That light is important for older adults is confirmed by one older adult who had participated: "It is very important to us how the building is positioned in relation to the sun. We certainly don't want to sit in the shade all day." Therefore, the number of windows, the size of the windows and the position of the house are very important to older adults.

Another desire that came up is the location. First of all, it is important that the house is reasonably close to the center of the village / city. This is to make it as easy as possible to get to the stores and supermarkets. All the older adults indicated that they would like to maintain themselves as long as possible, without help from other people. Therefore, it will be pleasant to be close to the aforementioned services. It will be convenient to be close to public transport stations, such as a train station or a bus stop. This is because older adults at some point will no longer go out by car, but may still want to leave their own neighborhood sometimes. For the period that they do go out by car, it is important that there are parking facilities near the house. This is to avoid having to walk too much distance from the car to home. Finally, they would like their home to have a private garden. These are aspects that older adults value highly when it comes to location.

Desires regarding the neighborhood were expressed as well. While the plan is to create two residential courtyards for older adults only, all interviewed older adults indicated that they do not want to live with only older adults. An older adult who had participated mentioned: "I like it when there is a mix of ages, because that keeps yourself a bit younger. Otherwise, as an older adult, you're so out of touch with the rest of society." Similar quotes were given by all the other interviewees. Each of them would therefore prefer to live with younger generations. One could speak of a misconception in this project that older adults like to live together in.

The final desires that emerged was that older adults would like to see a concrete plan in place when they participate in such a session. The need for a concrete plan has been addressed previously.

7.4 Sustainability

As described by H. Zonderland, there is a possibility in this project to make multiple houses in the area more sustainable. Older adults are regularly told that they need to make their homes more sustainable, but when you are older you often do not feel like renovating your entire house to make it more sustainable. If you can then, as an older adult, sell your current house and move to new housing estate, which is completely up-to-date in terms of sustainability, then you don't have the concerns of the renovation. Then, first-time buyers can move into the previous house. These often have more desire to renovate and make their house more sustainable. As this process increases the average level of sustainability of the houses in the entire region, there is definitely an opportunity here for the future.

8. Conclusion

The research questions of this thesis can all be answered. Developers and planners of new housing estate involve older adults in the participation process of the Lindewijk 2 by giving them an opportunity to take part in sessions where they can ask questions and give comments. The advertisement and the sessions were held completely online. This partially caused the older adults to take a low level of initiative. This had to do with the fact that the developers and planners did not have a concrete plan to show to the participants.

Furthermore, this low degree of initiative has to do with the fact that older adults often have no desire to relocate. This finding is consistent with the findings from De Groot et al. (2013). Older adults often have a strong attachment to their current home and living environment. This has to do with their attachment to their current home (Huff & Clark, 1978). This also emerged from the answers given from the interviewees. Oftentimes, they are attached to their neighbors, for example. Because of this, they have no desire to change homes. These factors cause older adults to take little initiative during the participation process. This while they do have many desires. For example, it is important that there are no stairs in the house, the layout of the house allows for a lot of natural light, the location is practical and the neighborhood is welcoming and mixed age. Finally, they mentioned some specific desires, such as a sink in the house that is high enough to wash your head under.

That these results will be the same everywhere is questionable. An important reason for this is that there is not a serious shortage of housing for older adults in the region. This causes the older adults to participate less actively in the participation process of new housing estate. In addition, it could be interesting to see how similar processes take place in larger cities. The number of older adults that participated in this project is relatively small compared to participation processes in larger cities. This is one of the limitations of this research. Because of this low number of participants, it was difficult to get in touch with a participant. In addition, the policy makers had no previous experience with older adults in new housing estate. Therefore, it was difficult for both the researcher and the policy makers to draw comparisons.

For the abovementioned reasons, it will be interesting to conduct a similar study in a larger project or city. Here it is important to first speak with the policy makers and then with the older adults. This is because as a researcher you will already have a clear picture of the project before you talk to the older adults. It is important in this situation to interview both older adults who have participated in the participation process and those who have not. This is so that both sides of the subject are covered. Furthermore, it may be interesting to do further research in the flow-through of houses between older adults in starters. This has been covered under the sub-section 'Sustainability'. This is interesting because here are opportunities, for every city, to increase the average level of sustainability of the houses.

This study has brought into focus what the planners and developers of new housing estates are doing to involve older adults in the participation process of new housing estates. Some limitations emerged in this process. As a planner and developer, it is important to consider these limitations and deal with them adequately. In addition, there are many desires that older adults have for their homes. By addressing all these desires, older adults play a major role in the participation process of new housing

estate. This, because all these desires must be taken into account during the spatial planning and construction of the new housing estate. Because of this, this research is relevant to spatial planning. However, mainly due to the low level of initiative, they do not play a major role currently.

9. Reference list

- Afzalan, N. & Muller, B. (2018). *Online Participatory Technologies: Opportunities and Challenges for Enriching Participatory Planning*. Journal of the American Planning Association. 84:2, 162-177, DOI: 10.1080/01944363.2018.1434010
- Arnstein, S. (1969). *A ladder of citizen participation*. Journal of the American Planning Association. 35(4), 216–224.
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2022, 6 January). *Ouderen*. [online] CBS. Available at: <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/leeftijd/ouderen> [Accessed 1 March 2022]
- Clark, W.A.V. & F.M. Dieleman (1996). *Households and Housing*. New Brunswick, NJ. Center for Urban Policy Research.
- Groenlinks. (2022). *Standpunten* [online] GroenLinks. Available at: <https://www.groenlinks.nl/standpunten> [Accessed 8 March 2022]
- Groot, C. de et al. (2013). *Vergrijzing en de woningmarkt*. Den Haag. PBL.
- Hansen, E.B. & G. Gottschalk. (2006). 'What makes older people consider moving house and what makes them move?'. *Housing, Theory and Society* 23: 34-54.
- Kennisplein Zorg voor Beter. (2021, 5 July). *Cijfers: vergrijzing en toenemende zorg*. [online] Zorg voor Beter. Available at: <https://www.zorgvoorbeter.nl/veranderingen-langdurige-zorg/cijfers-vergrijzing> [Accessed 1 March 2022]
- KNAW; NFU; NWO; TO2-federatie; Vereniging Hogescholen; VSNU. (2018). *Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit*. DANS. <https://doi.org/10.17026/dans-2cj-nvwu>
- PVV. (2022). *Verkiezingsprogramma* [online] PVV. Available at: <https://www.pvv.nl/verkiezingsprogramma.html> [Accessed 8 March 2022]
- Rijksoverheid. (2022). *Burgerparticipatie*. [online] Rijksoverheid. Available at: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/burgerschap/burgerparticipatie> [Accessed 15 June 2022]
- Roo, G. D., & Rauws, W. S. (2012). *Positioning planning in the world of order, chaos and complexity: On perspectives, behaviour and interventions in a non-linear environment*. Complexity theories of cities have come of age (pp. 207-220). Springer. Berlin. Heidelberg.
- Smith, R.W. (1973). *A theoretical basis for participatory planning*. *Policy Sci* 4, 275–295. <https://doi.org/10.1007/BF01435125>
- VVD. (2022). *Standpunten* [online] VVD. Available at: <https://www.vvd.nl/pijlers/wonen-en-vervoer/> [Accessed 8 March 2022]

10. Appendices

10.1 Interview guide policy makers

	Before the interview starts
Introduction	I am very pleased that you are willing to participate in this interview and have taken the time to do so. If I am correct, you have already received some information about who I am and what the purpose of this interview will be. Do you have any questions on that?
Topic	This interview will be about is the role of older adults in the participation process of new housing estate.
Explanation of the goal	I would like to investigate what the role is of older adults in the participation process of new housing estate. Since you are a stakeholder in the building of new housing estate, I am interested in your experience with this phenomenon.
Anonymity	You can indicate whether you would like if your name will not be mentioned when processing the data. For example, no one will be able to find out in the research report what exactly was said by whom. The things you tell us will only be used for this research.
When the respondent wants to quit	If you decide, during the interview, that you do not want to continue, you can indicate this. The interview will then be stopped.
Audio tape	I would like to record the interview. This is because I then do not have to co-write a lot, but can listen to you completely and can use the tape later on for any reference during the elaboration of this research.
Recording ON	Are you okay with my recording this interview?
	The questions
Opening questions	<ul style="list-style-type: none"> - What is your name? - How old are you? - What is your current job?

<p>Key questions</p>	<ul style="list-style-type: none"> - How does your work manifest itself in the participation process of new housing estate? - What is your target audience for the new housing estate in the Lindewijk? - What different demographic groups have you tried to involve through your outreach in the participation process of new housing estate? - How was this participation process structured? - What have you done in the past to get older adults to participate in new housing estate? - When the older adults are involved in the participation process of new housing estate, how did they take initiative? - What are the desires of older adults expressed in the participation process of new housing estate?
<p>Closing question</p>	<p>Do you have any matters that were not discussed in this conversation, but you still think are worth mentioning?</p>
<p>Thank-you</p>	<p>I would like to thank you for participating in our research and for making time for this interview. You have made a significant contribution to this research in this way.</p>
<p>End</p>	<p>If anything comes to mind later on or if you have any questions regarding this interview, please contact me by email or phone. (possibly give my phone number)</p>

10.2 Interview guide older adults

	Before the interview starts
Introduction	I am very pleased that you are willing to participate in this interview and have taken the time to do so. If I am correct, you have already received some information about who I am and what the purpose of this interview will be. Do you have any questions on that?
Topic	This interview will be about is the role of older adults in the participation process of new housing estate.
Explanation of the goal	I would like to investigate what the role is of older adults in the participation process of new housing estate. Since you are a older adults, I am interested in your experience with this phenomenon.
Anonymity	Your name will not be mentioned when processing the data. For example, no one will be able to find out in the research report what exactly was said by whom. The things you tell us will only be used for this research.
When the respondent wants to quit	If you decide, during the interview, that you do not want to continue, you can indicate this. The interview will then be stopped.
Audio tape	I would like to record the interview. This is because I then do not have to co-write a lot, but can listen to you completely and can use the tape later on for any reference during the elaboration of this research.
Recording ON	Are you okay with my recording this interview?
	The questions
Opening questions	<ul style="list-style-type: none"> - What is your name? - How old are you? - What is your living situation?

Key questions	<ul style="list-style-type: none"> - Have you ever participated in the participation process of new housing estate and why (not)? - What are the desires you expressed during the participation process of new housing estate? <ul style="list-style-type: none"> - Neighborhood - Location - Amount of units - Design elements / what type of units <ul style="list-style-type: none"> - If not participated: the current desires of new housing estate (if there are desires) - How do you see the role of developers and planners regarding involving older adults in the participation process of new housing estate?
Closing question	Do you have any matters that were not discussed in this conversation, but you still think are worth mentioning?
Thank-you	I would like to thank you for participating in our research and for making time for this interview. You have made a significant contribution to this research in this way.
End	If anything comes to mind later on or if you have any questions regarding this interview, please contact me by email or phone. (possibly give my phone number)

10.3 Transcript interview with R. Hekman and H. Zonderland

Zou u uzelf willen introduceren?

R: Mijn naam is Ronald Hekman. Werkzaam bij de gemeente Weststellingwerf en ik ben projectleider van de nieuwbouw in de Lindewijk.

H: Mijn naam is Hanneke Zonderland. Ik ben wethouder in de gemeente Weststellingwerf, met onder andere wonen, huisvesting (in portefeuille) en ook aandachtsgebied Lindewijk.

Wat is de huidige status omtrent nieuwbouw in de Lindewijk?

R: Ik zal beginnen met een introductie over de Lindewijk. Je kan op deze GIS kaart in het geel verschillende bouwvlakken zien van de Lindewijk waar nog gebouwd kan worden. Verder naar het Oosten zie je vooral vlakken waar al gebouwd is. Hier zie je soms wel kleine gele vlekken. Dit zijn dan ruimtes waar nog wel gebouwd kan worden. De ontwikkeling van de Lindewijk richt zich steeds meer op lindewijk 2. In Lindewijk 2 bouwen wij nog 200 woningen. Ten minste, zo is dat in het meest recente bestemmingsplan vastgesteld. We zijn ook al begonnen met de uitgiften van sommige kavels/woningen. Inschrijving voor deze kavels is mogelijk tot de tweede week van Mei en hopelijk zijn er dusdanig veel inschrijvingen dat er geloot wordt. Maar dit is voor jou wat minder interessant, wat er wel voor jou interessant is dat we op een andere plek in de Lindewijk 2, wat wij vlek nummer 1 noemen, dat we daar ook bezig zijn met het komen tot verkoop van stukken grond op dat een ontwikkelaar daar kan bouwen. We onderscheiden in vlek nummer 1 eigenlijk vier blokken. In de Lindewijk focussen wij ons ook deels op jongeren en/of starters. Dit doen wij in blok 1 en in blok 4. We willen hier goedkoop bouwen en dat willen we met bepaalde concepten doen, waarvan wij denken dat we dat goedkope, betaalbare in de hand kunnen houden. We houden hierom deze woningen ook klein, waarmee we ook denken dat we de onderkant van de markt goed kunnen bedienen. Dit wordt een soort van boerderij vorm met een kop romp constructie. Dit wordt dus een startersconcept, maar deze laat ik voor nu even buiten beschouwing. Waar ik naar toe wil zijn de middelste 2 blokken, beide in een U-vorm. In deze blokken richten wij ons op senioren. Over blok 2 zijn wij in gesprek met woningstichting Weststellingwerf, dat worden dus sociale huurwoningen, maar wel duidelijk gericht op senioren. In blok 3 willen wij een partij strikken die daar gaan bouwen in de koop hoek, wederom voor senioren. Het klopt dus dat wij doelgroepen er heel bewust eruit pikken en hopen deze in ieder geval in deze vlek te kunnen bedienen. Er zitten nog veel meer vlekken aan te komen en het zou heel goed kunnen zijn dat we ook daar deels deze groepen zullen worden bediend. Maar voor nu is dit de huidige stand van zaken.

Hoe manifesteert uw werk zich in het participatieproces van de Lindewijk?

R: Dit is heel divers. Wij zijn relatief klein, als in de zin van de gemeente werkt met een projectleider, projectsecretaresse en een directievoerder, dus iemand die in de buitendienst werkt en zorgt dat alle bouw goed verlopen. Dus trajecten op het gebied van participatie dat doen wij dus zelf, om het zo maar eens te zeggen. In de aanloop van het komen tot dit stedenbouwkundig plan hebben we een aantal sessies gehad, digitaal helaas vanwege corona, gericht op de verschillende doelgroepen (jongeren en senioren). Die sessies verliepen, in aanzicht tot de senioren, niet geheel slecht, maar de interactie was zeer beperkt. We hebben twee digitale sessies gehad. Eén gemengde, dus voor eenieder die interesse heeft in deze vlek, dus voor jongeren en senioren samen. Vanuit de jongeren kwamen er heel veel vragen en was het

levendig en dat soort dingen. De Senioren hielden zich wat op de vlakte. Vervolgens hebben we nog een keer een sessie gedaan puur gericht op senioren. Hiervoor was nog best wel wat opkomst, als je het zo mag zeggen. Ik geloof dat er iets van vijftien scherpjes zichtbaar waren, maar er was geen interactie. Oftewel, men mengde zich niet in een gesprek. We hebben ook echt alles uit de kast getrokken op communicatief vlak om wat los te krijgen, maar het lukte niet. Dus dat was achteraf geredeneerd geen goed middel om de senioren te porren.

H: Dit terwijl wij denken dat dit plan ideaal is voor senioren. We hebben ze ook specifiek op deze locatie ingepland. Deze vlek zit namelijk heel dicht richting het centrum aan, het is voor senioren ook een prachtige plek om te wonen om heel gemakkelijk, lopend, bij de supermarkt te kunnen komen en dus ook zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen.

Hoe bepaalde u tijdens een sessie waar de grens lag qua leeftijd voor senioren?

R: Niet, daar hebben wij geen afkadering in gedaan of aan de voorkant laten plaatsvinden. We hebben dit andersom gedaan. We hebben gezegd dat de gemeente hier graag seniorenwoningen wil bouwen, in een hofje, en heeft u interesse, meldt u zich dan aan. Je ziet dan toch dat jongeren zich automatisch niet aanmelden voor zo'n sessie. Dit was voor ons het belangrijkste. Welke leeftijd dan wel of niet senior is, dat maakt voor ons niet uit. We zijn ook nog niet zover dat we zeggen dat er minimumleeftijd moet zitten aan een inschrijving. Dit gebeurt wel op andere locaties in het land, maar bij ons nog niet. Ook omdat we niet zeker zijn van deze leeftijdsgrens. Hierom denk ik dat we dit ook niet gaan doen. De woningen die in vlek 1 gebouwd gaan worden zijn wel heel duidelijk gericht richting senioren. Dus alles gelijkvloers, een grote plattegrond zou je kunnen zeggen, maar beperkte ruimte buiten, maar wel ruimte buiten. Een senior wil namelijk heel graag grondgebonden blijven wonen met een tuintje is onze perceptie, maar ook met een gezamenlijke ruimte in de gebouwen. Dus ook een gezamenlijke tuin.

Wat heeft u gedaan om de ouderen op de hoogte te brengen van deze sessies?

R: Wij hebben meerdere communicatieve middelen ingezet die wij hebben. We maken veel gebruik van FaceBook, de nieuwsbrief en mond tot mond is in Wolvega nog behoorlijk aan de orde. We adverteren lokaal, maar ook boven lokaal. Dus op allerlei manieren wordt hier ruchtbaarheid aan gegeven. Onze website. Dit zijn denk ik wel alle middelen die wij gebruiken.

Heeft u in voorgaande projecten ook al ervaring gehad met senioren in het participatieproces?

R: Dit is qua participeren, voor mij in ieder geval, de eerste keer met senioren. Projecten specifiek op senioren zijn er wel in Wolvega, maar echt al langer geleden als het gaat om nieuwbouw. Dus ik heb geen ervaring met een dergelijk traject. Ik ken ook geen collega die dit wel zou hebben.

Wat is uw ervaring tot dusver omtrent het participeren van ouderen?

R: Dan haak ik weer even aan op dat het digitaal slecht loskwam en onze afdrank daarvan is dat het niet zo zeer zat in dat het digitaal moest, maar wij hebben het idee dat we onvoldoende konden laten zien hoe de woningen gaan worden en dat we daarmee de senior dus niet genoeg triggered. Die moeten in onze beleving meer grip krijgen op wat voor woning kan er nou worden gebouwd, hoe ziet die plattegrond er precies uit. Die moeten de plattegrond geheel kunnen zien, kunnen ruiken bij wijze

van spreken. Ook willen ze weten hoe het in de tijd zit. Hier waren wij nog niet concreet genoeg in. Zo hebben wij dat nu voor onszelf geregistreerd. We gaan zeker nog een derde keer praten. Hier praten we nog niet over een definitief plan, want we willen ook heel graag dat de senioren zijn wensen aangeeft en dat we dit verwerken, maar we willen wel concreter zijn in het geven van wat het kan worden en hier ook al een termijn aan koppelen. Dit konden we eerst nog niet.

H: Wat mij wel opviel bij die sessies was dat jongeren iets hadden van: "Oké, waar komt het dan en wat moet het kosten? En wanneer is het klaar?" terwijl de ouderen wat meer terughoudend waren. Het is natuurlijk ook een hele andere groep en de ouderen hebben natuurlijk al een huis, die wonen al ergens. Die moet je wat meer verleiden om de overstap te maken. Terwijl jongeren vaak niets hebben en die willen graag op zichzelf gaan wonen. Ik denk dat dat ook een duidelijke verklaring kan zijn dat ze ook gretiger reageerden.

R: We hadden tijdens een sessie een communicatie expert erbij die de sessie begeleidde. Hij heeft echt alles uit de kast gehaald om de senioren te triggeren, maar de schermen bleven veelal ook op zwart. Dit terwijl er ook gericht gevraagd werd om de camera aan te zetten. Dit ook om de interactie wat beter te maken. Men leunde alleen alsnog achterover, dat kwam niet los. Digitaal zal ook zeker zijn effect hebben gehad op dit. Als je elkaar spreekt en je kan elkaar een hand geven dan is dat al wat makkelijker, maar ik denk ook dat we concreter moeten zijn.

Waar moeten de huizen volgens u zeker aan voldoen voor senioren?

H: Ik heb echt het gevoel dat we er meer aan moeten doen om de senioren te verleiden om die stap te zetten. Want ouderen willen zo lang mogelijk op zichzelf blijven wonen en dan is het, wat mij betreft, ook belangrijk dat het huis ook past. Als je wat minder mobiel wordt, dan is een nul trede woning bijzonder aantrekkelijk en dan kunnen we er ook vanuit gaan dat ouderen de grootste kans hebben om zichzelf zo lang mogelijk te kunnen redden. De huizen zijn ook afgestemd dat je met de rollator door de deuren kan en dergelijke. Dus ik vind het als wethouder zijnde ook belangrijk dat we die move een beetje op gang helpen, want uiteindelijk helpt dat ook om iedereen zo comfortabel mogelijk, op hun eigen plekje, te laten wonen.

Welke wensen zijn duidelijk tot uiting gekomen tijdens de sessies?

R: Vanuit de senioren zelf is er niet duidelijk iets naar voren gekomen, helaas. Buiten de algemene wensen zoals gelijkvloers, maar deze hadden wij al vooraf ingevuld. Dit heeft er mee te maken met dat er zo weinig input kwam vanuit de ouderen. Bij de jongeren kwam de input wel en hier hebben we dus ook wel bruikbare zaken uit naar voren kunnen halen. Helaas bleef het bij de ouderen wat stug. Er kwamen wel enkele vragen, maar dit was meer over termijnen en de locatie. We kregen wel bevestiging dat we op de goede lijn zaten, maar input ten aanzien van zaken waar we nog wat mee kunnen was er niet. We krijgen wel mee dat de locatie, dicht bij het centrum, en ook het grondgebonden wonen en ook het in de buurt van het spoor zitten als prettig werden ervaren. Dat de vlek met de rug tegen het spoor aan zit werd niet als negatief ervaren. Maar deze drie zaken meenden we al te weten, dus dat is geen nieuwe data voor ons.

Wat zijn concrete voorbeelden van wat u anders gaat doen tijdens de derde meeting met senioren?

R: Dat is dat we willen laten wat er gebouwd kan worden en meer werken met mogelijke indelingen van de woningen, plattegronden, visualiseren van waar je bent

en wat je kan zien, grootte van de woningen duidelijk in kaart brengen. We zullen het ook live gaan doen, dus dit brengt mogelijk ook wat andere dimensie met zich mee. Vooral meer grip op een planning, dus meer duidelijkheid kunnen geven, ook over tijden wanneer er echt gebouwd kan worden en wanneer een woning opgeleverd kan worden. Meer grip op dit onderdeel.

Wordt er rekening gehouden met senioren die digitaal niet kundig zijn? Zo ja, hoe?

R: Misschien niet genoeg. Ik kan me voorstellen dat hier nog wel een gaatje zit. Het meeste van ons adverteerders is nou eenmaal digitaal en hiermee vergeten we inderdaad wellicht een kleine groep van de senioren.

Merken jullie regelmatig dat ouderen erg gehecht zijn aan hun huidige huis?

R: Dit merken we inderdaad regelmatig. Dit maakt het ook wat lastiger voor ons. Ik denk dat dit nog meer het geval is in een dorp zoals Wolvega dan in een grote stad. Dit ook vanwege het veel lagere aanbod hier. Hierom ligt de 'moet factor' nog wat hoger. De zorg voor elkaar ligt hier ook nog wat op hoger niveau dan in steden. Hierom zullen senioren pas vertrekken vaak als het echt moet. De noodzaak om te verhuizen, tenzij er iets aan de hand is, dat zit hier wat op een lager niveau. Daar moeten wij mee aan de slag. De tijd zal leren hoe dat loskomt. Hopelijk kunnen wij de woningen zo aanbieden dat dat drempeltje lager wordt, dat is onze taak denk ik.

H: Je hoort vaak mensen zeggen dat als ze gaan verhuizen dat hun burens mee moeten verhuizen, want het zijn zulke prettige burens. Dat is als je ouder wordt ook belangrijk, dat je goed met elkaar kunt opschieten en dat je elkaar met kleine dingen kunt helpen. Dingen zoals de tuin doen of boodschappen halen. Dit vinden mensen heel erg belangrijk en dan laat je je plekje niet zomaar los. Dat hoor ik ook vaak.

Wordt dit project gebouwd mede vanwege de toenemende vergrijzing in de regio/Nederland?

R: Dat wij bouwen voor senioren staat inherent aan de vergrijzing. We hebben hier te maken met dubbele vergrijzing, dus we zitten hoog in de boom. Het is gewoon wiskunde, dan zal je ook moeten bouwen voor de senioren. Er komt een moment dat slapen op de tweede verdieping niet meer kan en dat soort dingen. Dat zijn gewoon feiten. Dus daar moeten we wel echt wat mee

H: En wat meespeelt is dat, als het ons lukt om de senioren te verleiden, dat senioren vaak zeggen dat ze hun huis moeten verduurzamen, maar dat als je ouder bent je vaak niet veel trek erin hebt om alles over hoop te halen. Als je dan je bestaande huis kan verkopen en in een nieuw huis trekken, die helemaal up-to-date is, dan heb je al die zorgen van het opknappen niet. Dit is iets wat ouderen wel meehelpt om die stap te zetten. Wat dan ook een voordeel is, is dat zij hun oudere huis achter waar starters dan wel weer trek in hebben. Want starters willen vaak toch hun huis naar hun hand zetten en eigen maken, die gaan toch verbouwen en verduurzamen.

10.4 Transcript interview with older adult 1 and older adult 2

Zou u uzelf willen introduceren?

1: Ik ben 'older adult 1'. Ik ben 65 jaar jong en we wonen nu in Wolvega, in een vrijstaande woning.

2: Ik ben 'older adult 2' en ik ben 69 jaar en ik woon bij mijn vrouw in een vrijstaande woning in Wolvega.

Heeft u ooit deelgenomen aan een participatie project voor nieuwbouw?

1: Ten eerste hebben wij ooit zelf wel eens een nieuw huis gebouwd. Daarnaast hebben wij ook wel eens informatie ingewonnen over nieuwbouwprojecten.

2: Via onder andere de makelaar en berichten op sociale media zagen we dat er nieuwbouwprojecten kwamen en dus hebben we ons aangemeld voor een gesprek.

1: Vooral via de sociale media inderdaad. Op het internet lazen we iets over de nieuwbouw.

Hoe verliep zo'n gesprek?

2: Prima hoor, alleen we hebben bepaalde woningen in de verkoop gezien en wij konden kiezen welke woning wij zouden willen. Maar er waren veel meer mensen dan woningen beschikbaar, dus we moesten loten en we werden helaas uitgeloot. Maar de informatiesessie was prima.

Wat voor initiatief heeft u genomen tijdens deze sessie?

2: We kregen zeker de mogelijkheid om eigen inbreng te geven. Wij zijn alleen niet zo ver gekomen dat wij zelf iets konden inbrengen in de nieuwbouw, omdat wij het eerder afgezegd hebben, omdat wij een andere woning gingen kopen. Als we wat in konden brengen wilden we graag de slaapkamer wat groter en de wc wat kleiner. Dit hebben we ook nagevraagd en dit was zeker mogelijk, maar wij zijn dus al iets eerder gestopt met dit project.

Zijn er nog specifieke wensen die u zou hebben bij een nieuwbouwproject?

2: Er waren meerdere slaapkamers en wij wilden van twee kamers eigenlijk 1 kamer maken en dat kon wel zeiden ze.

1: Ja, voor ons was een royale slaapkamer wel erg belangrijk.

En bijvoorbeeld de buurt waarin de nieuwbouw zou komen, vindt u dit belangrijk?

1: Dat is wel belangrijk. Ik zal het mooiste vinden, als senior zijnde, dat je toch redelijk dicht bij een centrum zit, ook voor je dagelijkse boodschappen en dat soort dingen. Of er moet een mogelijkheid wezen dat er een winkel in de buurt is, ook weer voor je dagelijkse boodschappen. Een buurtwinkel, dat is ook een optie.

2: Ik vind het ook belangrijk dat er ruimte is voor de auto. Dat je een eigen parkeerplaats hebt.

Maakt de leeftijd van de omgeving om u heen u uit?

1: Ik woon liever niet alleen met senioren. Dan word je zo'n bejaardenflat met elkaar, dat zou ik vervelend vinden. Ik vind het wel leuk als het wat gemixt is qua leeftijd, want dat houdt jezelf ook een beetje jong. Anders val je als senior ook zo buiten de rest van de maatschappij.

Qua inrichting van u huis, heeft u hier nog specifieke wensen?

2: Het meest belangrijk is toch wel dat het allemaal één verdieping moet zijn, dus geen trappen het liefst. Dat was wel een eis voor ons. Ook is het voor ons erg belangrijk hoe het gebouw staat ten opzichte van de zon. Wij willen zeker niet de hele dag in de schaduw zitten. Ik denk dat geen enkele senior dat wil. Senioren hebben meer behoefte aan licht. Ik denk wel dat hier rekening gehouden mee moet worden met het plannen van een nieuw gebouw.

1: Ouderen hebben meer behoefte aan licht dan andere generaties heb ik het idee. Ook omdat wij over het algemeen meer thuis zitten dan andere generaties.

Waren de sessies fysiek of online? En wat voor gevolgen had de keuze hiervan?

2: Het was allemaal online. Dit was voor ons wel gunstig. Fysiek hadden we er ook niet bij kunnen zijn, want wij waren destijds op reis. Online was dus voor ons eigenlijk ook de enigste mogelijkheid.

Hoe ziet u de rol van planners en ontwikkelaars met betrekking tot het informeren van ouderen over een participatie in nieuwbouw?

2: Ik denk dat het erg belangrijk is dat zij zich hierop focussen.

1: Ik denk wel dat dit digitaal kan tegenwoordig hoor, via internet. Dat idee heb ik wel. Ik heb het idee dat de meeste mensen van onze leeftijd digitaal onderweg zijn en dat best allemaal snappen. Ik denk dat de lichter van 10 jaar ouder dit zelfs nog wel kan. Bij 20 jaar wordt het toch wel wat anders, maar 10 jaar moet nog kunnen denk ik. Als ik hier om mij heen kijk, naar de mensen uit mijn kringen, dan zijn die allemaal wel digitaal onderlegd.

2: Ik ben het hier mee eens. Ik denk dat bijvoorbeeld de krant ook niet meer werkt.

1: Wij lezen bijvoorbeeld alleen nog maar een landelijk dagblad, geen regionale krant. Dergelijke projecten zullen toch in de regionale komen. Ik denk ook mede hierom dat je het beter digitaal allemaal kan doen. Het is ook van, dat als je er aan toe bent en je wilt nieuwbouw, dan ga je er ook zelf naar zoeken op het internet. Je gaat dan zelf al kijken naar mogelijkheden.

Zou u dan zeggen dat de eerste stap vanuit de ouderen zelf moet komen?

1: Dat denk ik niet direct, dat is een beetje dubbel. De gemeentes en projectontwikkelaars moeten het duidelijk aanbieden, zodat de senioren het zelf kunnen vinden. Hetzelfde voor woningbouwverenigingen.

10.5 Transcript interview with older adult 3 and older adult 4

Zou u uzelf willen introduceren?

3: Ik ben 'older adult 3', 78 jaar, en wij wonen op de Deken Mulderstaar 24. Wij hebben het enorm naar ons zin hier met wonen.

4: Ik ben 'older adult 4', 74 jaar. Woon ook op de Deken Mulderstraat en sinds een jaar wonen wij weer hier in Wolvega. Wij wonen hier nu in een seniorenflat. Dus alles in onze kamer is hier nu ook gelijkvloers.

Heeft u ooit deelgenomen aan een participatie project voor nieuwbouw?

3: nee, dat hebben wij nog nooit gedaan.

Waarom heeft u dit nog nooit gedaan?

4: Het is ons nog nooit gevraagd.

3: Het is inderdaad nooit gevraagd en waar wij woonden daar woonden wij ook harstikke mooi, dus hebben wij er zelf ook nooit bij stil gestaan. Hierdoor hebben wij nooit de neiging gehad om naar een nieuwbouwwoning te verhuizen. In ieder geval niet in de afgelopen 10 jaar.

Gebruikt u het internet? En zo ja, bent u hier ooit ergens iets tegengekomen van nieuwbouwprojecten?

4: Ja wij gebruiken het internet, maar zij hebben ons nooit ergens naar gevraagd. Niet dat ik mij kan herinneren.

Zijn er nog specifieke wensen die u zou hebben bij een nieuwbouwproject?

3: Ik vind het wel fijn als je wat groen om je heen hebt. Waar wij wegkomen hadden we dat helemaal, daar zaten we helemaal in het bos en in de natuur.

4: Je zit hier dus nu wel wat meer op elkaar, maar toch ieder heeft wel zijn eigen weer. Ik zou daarom ook niet graag in een vierkant blok wonen. Wij hebben vrij uitzicht aan beide kanten. Daar hecht ik wel waarde aan.

En bijvoorbeeld de buurt waarin de nieuwbouw zou komen, vindt u dit belangrijk?

4: Het mag van mij zeker gemengd.

3: Gezelligheid en een beetje leven in de brouwerij. Wij hoeven zeker niet met alleen senioren bij elkaar te wonen.

4: Met wat andere leeftijd krijg je ook nog eens wat aanspraak over andere onderwerpen. Met alleen senioren dan blijf je een beetje in een klein groepje. Dezelfde verhalen constant over vroeger, wat er vroeger allemaal gebeurd is. Het mag ook wel eens wat anders wezen, wat nu gebeurt.

En de locatie van een nieuwbouwproject voor senioren, maakt dat voor u uit?

3: 44 jaar geleden zijn wij uit Wolvega vertrokken. Dit was vanwege mijn werk. We zijn nu weer naar Wolvega gegaan, ook om de locatie. Vlakbij de winkels, de spoorlijn, de bussen, de snelweg, alles is in de buurt hier. Hierom zijn wij eigenlijk weer teruggegaan.

4: We worden allemaal weer een dagje ouder, dus hierom is de locatie voor ons erg belangrijk.

Qua inrichting van u huis, heeft u hier nog specifieke wensen?

3: Voor onze leeftijd hoeft een trap eigenlijk niet meer. Wij hebben alles gelijkvloers en dat vinden wij echt wel prettig. Dat voldoet prima. Dit is ook een vereiste geweest toen we op zoek gingen naar een nieuwe woning.

Was u op de hoogte van het project dat er nieuwbouwwoningen worden gebouwd voor senioren?

3: Ja, dit wisten wij via de bouwvereniging. Van hun hebben wij toen een map gekregen met huizen, waaronder ook nieuwbouwwoningen. Dit hoorden wij dus via de bouwvereniging.

Hoe ziet u de rol van planners en ontwikkelaars met betrekking tot het informeren van ouderen over een participatie in nieuwbouw?

4: Daar hebben wij echt niets van meegekregen.

3: Wij komen ook uit een andere gemeente weg, dus het is ook moeilijk om de mensen uit deze gemeente daarover te laten praten.

4: We zitten hier nu nog maar een jaar, maar ook daarvoor hebben wij nooit iets te horen gekregen over nieuwbouw.

3: Dit was dus ook vooral omdat wij in Drenthe zaten, maar ook daar kregen wij niets mee over projecten die daar bezig waren in de buurt. Maar als zij hier meer in gang willen zetten met verhuizingen etc. dan zullen ze denk ik toch de ouderen wat meer moeten bezoeken. Dat vind ik tenminste. Een mailtje wordt toch vaak snel overheen gelezen of vergeten, zeker als hij niet van de gemeente is. Als je mensen er persoonlijk op attent maakt, dan zullen er meer meedoen. Er hangt ook een prijskaartje aan vast, dat is makkelijk zat. Op onze leeftijd ga je bijvoorbeeld niet meer 100 euro per maand meer betalen. Het moet dus al duidelijk zijn vooraf wat de kosten zullen zijn.

4: Wij snappen ook wel dat 1 op 1 contact heel lastig is, maar ik denk dat het wel meer bekend gemaakt kan worden vind ik. Bijna iedereen heeft het hier over de plaatselijke krant, dus ik denk dat de krant de beste optie is.

3: Folders rondbrengen zou ook nog een goeie optie kunnen zijn. Dat je vaker er attent op gemaakt wordt. Dat je op een gegeven moment denkt: "ik moet dit nieuws toch maar eens gaan lezen".

4: Ook is het nog belangrijk dat ze dit alles op tijd doen. Ik heb het idee dat ze vaak komen met dit soort nieuws als het eerste al verzegd is. Dan is het dus eigenlijk gewoon te laat binnengekomen. Het moet dus wel op tijd gemeld worden. Een laatste optie zou ook nog kunnen zijn om borden langs de weg, op locatie, te zetten.

Denkt u dat dit participatieproces volledig online gedaan kan worden?

4: Ik denk dat het ook zeker in een plaatselijk krantje moeten zetten. Gewoon kleine mededelingen zou prettig zijn, over dat er iets gaande is bijvoorbeeld. Dat kan zeker nog beter.

3: Wij zijn van de gelukkige dat wij redelijk zijn met internet, maar ik denk dat er nog steeds een hele hoop zijn van onze leeftijd die hier minder mee zijn.

4: Wij hebben wel eens van familie gehoord dat er wat gebouwd werd, die dan nog wat meer op het internet zaten. Ik hoor het verder niet van vrienden om me heen en ik lees het ook niet op het internet of in de krant eigenlijk.

3: Wel eens over nieuwbouwprojecten, maar dan staat er niet bij dat het voor ouderen is.

Hoe zou u zelf graag geïnformeerd worden dat dergelijke sessies plaatsvinden?

4: We hadden het waarschijnlijk meegekregen als het in de plaatselijke krant had gestaan. Ik had het sowieso nog wel graag buiten het internet om willen zien. Het is dan altijd nog maar afwachten of de krant bezorgd wordt, maar dit is een ander punt.

3: Als je bijvoorbeeld een mail van de gemeente zou krijgen, dan zou ik hem ook eerder openen. Ik lees in principe alle mails, dus een uitnodiging hier was ook prima geweest. Nu heb ik geen mail gehad, omdat ik niet bekend ben wellicht bij de Lindewijk, maar ik ben zeker wel bekend bij de gemeente.

Stel dat u was uitgenodigd, had u wel geparticipeerd? En wat had u dan aangegeven?

4: Dan hadden wij zeker wel even gekeken.

3: Dan hadden wij inderdaad altijd nog kunnen overwegen of dat ook wat voor ons had kunnen wezen. Er zijn altijd wel dingetjes waarvan je zegt: "maak het iets leuker". Waar wij nu wonen is bijvoorbeeld best donker. Gooi er bijvoorbeeld wat meer ramen in en wat meer glas, zodat de natuur binnen kan komen. Ik moet bijvoorbeeld vanuit huis de lucht kunnen zien. Ze mogen mij zeker niet opsluiten, want dan word ik gek. Dat zou ik wel melden bijvoorbeeld. Zo zijn er wel meer kleine dingetjes. Een kraan bijvoorbeeld in de wasbak in de badkamer. Die moet wat hoger zijn om ook even je hoofd onder te kunnen steken. Wij hebben hier een kraan, dan zit je klem als je er met je hoofd onder gaat. Douchen vind ik ook niet altijd prettig, zeker niet als ik alleen ben. Zulke dingetjes, om het je makkelijker te maken, zou ik wel aangeven. Een oudere zou uit zichzelf wat minder onder de douche stappen, maar wel even lekker je hoofd onder de kraan doen.

Denkt u dat ouderen specifiekere eisen hebben dan bijvoorbeeld starters?

3: Ik denk het niet. Starters zouden eerder kritiek hebben dan ouderen denk ik. Als ouderen een plekje kunnen krijgen wat leuk is, die zullen het eerder goed vinden. Die zitten hun oude dag dan wel uit op die locatie.

Zou u er nu nog voor open staan te verhuizen?

3: Wij zijn niet echt gehecht aan deze locatie, omdat wij er pas net wonen, maar wij zijn wel van plan hier te blijven. Alleen als er echt een hele mooie kans voorbijkomt, dan zouden we het overwegen. Hier is nu alleen nog geen sprake van.

4: Van mij hoeft het zeker niet hoor. Ik hoef niet meer te verhuizen, ik zit prima zo. Ik zit mooi dicht bij het dorp en wij hebben leuke burens, dus ik zit prima.

10.6 Transcript interview with older adult 5

Zou u uzelf willen introduceren?

Ik ben 'older adult 5'. Ik ben 91 jaar. Ik woon nu momenteel in mijn eentje in een seniorenflat. Ik woon nu al bijna 20 jaar in deze woning. Hiervoor woonde ik in De Blesse, maar daar kon ik niet alles meer zelf onderhouden. Hierom ben ik toen verhuisd naar hier. Ik woon hier nog op mijzelf en ik krijg regelmatig hulp van mijn dochters met schoonmaken van hoge plekken en de ramen. De rest probeer ik nog allemaal zelf te doen. Toen ik hierheen verhuisde wilde ik absoluut niet op een verdieping wonen, maar deze woning was beneden. Hierom heb ik destijds voor deze woning gekozen. De woning bevalt me nog heel goed

Heeft u ooit in deze 20 jaar nog overwogen om te verhuizen?

Nee, want hebben ze me wel gevraagd, maar toen zei mijn dochter ook: "mam, je wordt ook steeds ouder. Wil je niet naar verzorgingshuis?", maar dit wilde ik echt absoluut niet. Ik wil op mezelf blijven en ik wil een eigen tuintje, want anders word ik gek. Ik kan niet stil zitten, ik moet wat kunnen doen. Dat gaat op deze locatie prima, dus daarom blijf ik hier.

Heeft u ooit deelgenomen aan een participatie project voor nieuwbouw?

Nee, daar had ik eerlijk gezegd helemaal geen zin in. Ook ben ik een beetje gehecht aan deze locatie dus ik hoefde helemaal niet naar nieuwbouw. Ik heb het hier wel naar mijn zin en dan denk ik "waarom zou ik dan verhuizen?".

Bent u ooit benadert om mee te doen aan een participatieproces van nieuwbouw?

Nee hoor. Ik hoef het ook niet, ik heb het hier wel naar mijn zin. Ik vind het hier wel goed.

Gebruikt u het internet? En zo ja, bent u hier ooit ergens iets tegengekomen van nieuwbouwprojecten?

Nee dat heb ik helemaal niet, ik heb niks. Ik heb alleen mijn televisie en verder niks. Ik heb mijn kinderen wel die zeggen dat ik het niet hoef en dat zij het wel doorgeven. Maar soms denk ik wel van "verdorrie, ik kan mezelf nog best redden hoor", maar mijn kinderen raden het mij wel af.

Stel dat er nieuwbouw komt, vind u de buurt waarin de nieuwbouw zou komen belangrijk?

Ik zou niet met allemaal bejaarden bij elkaar willen. Ik heb mijn vriendinnen in het dorp. Dus ik wil wel gemengd wonen het liefst. Anders heb je dat je alleen maar bij je burens op de thee gaat en dan een beetje een roddelpraatje hebt over de buur die er niet bij is. Daar houd ik niet van.

En de locatie van een nieuwbouwproject voor senioren, maakt dat voor u uit?

Ik wil wel dicht bij het centrum. Hoe ouder je wordt, hoe beter dat dat is. Ik hoef niet dicht bij een station te zitten of zoiets, maar dicht bij het centrum vind ik wel fijn. Dit vooral om niet te ver te hoeven reizen en wandelen voor boodschappen enzovoort. Ik zou toch ook niet al te graag veel huizen op elkaar willen. Als het een beetje een gezellige buurt is, dan vind ik dat niet heel erg, maar ik zou het toch liever niet willen.

Qua inrichting van u huis, heeft u hier nog specifieke wensen?

Ik wil dan gewoon een fatsoenlijke burgerwoning. Gelijkvloers was voor mij niet altijd een eis, maar ik ben er nu wel blij mee aangezien ik een beetje beverig begin te worden de laatste jaren. Destijds had het me niet echt uitgemaakt, maar dan had ik waarschijnlijk wel weer moeten verhuizen. Ik vind het wel belangrijk dat het huis niet te veel onderhoud nodig had. Daarvoor moet ik altijd hulp zoeken namelijk.

Hoe ziet u de rol van planners en ontwikkelaars met betrekking tot het informeren van ouderen over een participatie in nieuwbouw?

Daar heb ik eerlijk gezegd niet zo veel te maken. Ik vind wel dat ze wat meer naar ouderen moeten kijken, wat hun verlangens zijn. Dat ze wat meer toezicht op de oudere mensen hebben. Dat ze daar wat meer voor doen. Wat meer in de gaten houden dacht ik. Ik weet het eigenlijk ook niet precies.

Ziet u het als een belemmering dat u geen internet heeft?

Ik vind het heel jammer dat ik het niet heb. Mijn kinderen hebben me het steeds afgeraden. Mijn moeder was hartstikke dement en nu zijn ze bang dat ik het ook ooit ga krijgen, maar dat is nog steeds niet aan de orde.

Was u op de hoogte van het project dat er nieuwbouwwoningen worden gebouwd voor senioren?

Nee, totaal niet. Ik vind wel dat dit eigenlijk beter geregeld moet worden. Dat je samen eens ergens bij elkaar kon komen en erover kon praten. Ook doordat ik geen internet heb, krijg ik helemaal niets mee. Ik had het wel graag via een andere manier willen horen. Iets van een krantje ofzo. Ik hoef het nu ook helemaal nu niet meer. Als ik iets jonger was geweest, dan had ik misschien nog wel eens willen veranderen.

Stel dat u was uitgenodigd, had u wel geparticipeerd? En wat had u dan aangegeven?

Ik denk dat ik het niet had gedaan. Ik dacht gewoon echt niet aan verhuizen. Ik had ook hele lieve burens, dus dat scheelde een boel. Ik tref het sowieso tot nu toe wel echt met de burens en dat vind ik dan wel heel fijn.

10.7 Code report

ATLAS.ti Report

interview bachelor project

Report created by Sander Echten on 7 May 2022

○ (Possible) chances

2 Quotations:

🕒 1:45 *Als je dan je bestaande huis kan verkopen en in een nieuw huis trekken, die helemaal up-to-date is,...*

🕒 1:46 *Wat dan ook een voordeel is, is dat zij hun oudere huis achter waar starters dan wel weer trek in he...*

○ Advertisement

23 Quotations:

🕒 1:14 *Wij hebben meerdere communicatieve middelen ingezet die wij hebben. We maken veel gebruik van FaceBo...*

🕒 1:40 *Het meeste van ons adverteren is nou eenmaal digitaal en hiermee vergeten we inderdaad wellicht een...*

🕒 1:48 *Via onder andere de makelaar en berichten op sociale media zagen we dat er nieuwbouwprojecten kwamen...*

🕒 1:49 *Vooral via de sociale media inderdaad. Op het internet lazen we iets over de nieuwbouw.*

🕒 1:62 *Ik denk wel dat dit digitaal kan tegenwoordig hoor, via internet. Dat idee heb ik wel. Ik heb het id...*

🕒 1:63 *Ik denk dat bijvoorbeeld de krant ook niet meer werkt.*

🕒 1:64 *dat als je er aan toe bent en je wilt nieuwbouw, dan ga je er ook zelf naar zoeken op het internet....*

🕒 1:65 *De gemeentes en projectontwikkelaars moeten het duidelijk aanbieden, zodat de senioren het zelf kunn...*

🕒 1:68 *Ja wij gebruiken het internet, maar zij hebben ons nooit ergens naar gevraagd. Niet dat ik mij kan h...*

- ☹ 1:79 Ja, dit wisten wij via de bouwvereniging. Van hun hebben wij toen een map gekregen met huizen, waaro...
- ☹ 1:80 Wij komen ook uit een andere gemeente weg, dus het is ook moeilijk om de mensen uit deze gemeente da...
- ☹ 1:81 We zitten hier nu nog maar een jaar, maar ook daarvoor hebben wij nooit iets te horen gekregen over...
- ☹ 1:84 Bijna iedereen heeft het hier over de plaatselijke krant, dus ik denk dat de krant de beste optie is...
- ☹ 1:85 Folders rondbrengen zou ook nog een goeie optie kunnen zijn. Dat je vaker er attent op gemaakt wordt...
- ☹ 1:86 Ook is het nog belangrijk dat ze dit alles op tijd doen. Ik heb het idee dat ze vaak komen met dit s...
- ☹ 1:87 Een laatste optie zou ook nog kunnen zijn om borden langs de weg, op locatie, te zetten
- ☹ 1:89 Wij zijn van de gelukkige dat wij redelijk zijn met internet, maar ik denk dat er nog steeds een hel...
- ☹ 1:90 Wij hebben wel eens van familie gehoord dat er wat gebouwd werd
- ☹ 1:91 Wel eens over nieuwbouwprojecten, maar dan staat er niet bij dat het voor ouderen is
- ☹ 1:92 Ik hoor het verder niet van vrienden om me heen en ik lees het ook niet op het internet of in de kra...
- ☹ 1:93 een mail van de gemeente zou krijgen, dan zou ik hem ook eerder openen
- ☹ 1:94 We hadden het waarschijnlijk meegekregen als het in de plaatselijke krant had gestaan
- ☹ 1:119 Ook doordat ik geen internet heb, krijg ik helemaal niets mee. Ik had het wel graag via een andere m...

○ Attitude of older adults in participation process

20 Quotations:

- ☹ 1:8 Die sessies verliepen, in aanzicht tot de senioren, niet geheel slecht, maar de interactie was zeer...

- ☹ 1:9 De Senioren hielden zich wat op de vlakke
- ☹ 1:10 Hiervoor was nog best wel wat opkomst, als je het zo mag zeggen. Ik geloof dat er iets van vijftien...
- ☹ 1:16 Dan haak ik weer even aan op dat het digitaal slecht loskwam en onze afdronk daarvan is dat het niet...
- ☹ 1:25 Wat mij wel opviel bij die sessies was dat jongeren iets hadden van: "Oké, waar komt het dan en wat..."
- ☹ 1:32 Vanuit de senioren zelf is er niet duidelijk iets naar voren gekomen, helaas
- ☹ 1:34 Er kwamen wel enkele vragen, maar dit was meer over termijnen en de locatie. We kregen wel bevestiging...
- ☹ 1:44 Dat is als je ouder wordt ook belangrijk, dat je goed met elkaar kunt opschieten en dat je elkaar me...
- ☹ 1:60 Ik denk wel dat hier rekening gehouden mee moet worden met het plannen van een nieuw gebouw.
- ☹ 1:61 Het was allemaal online. Dit was voor ons wel gunstig. Fysiek hadden we er ook niet bij kunnen zijn,...
- ☹ 1:67 Het is inderdaad nooit gevraagd en waar wij woonden daar woonden wij ook harstikke mooi, dus hebben...
- ☹ 1:82 Maar als zij hier meer in gang willen zetten met verhuizingen etc. dan zullen ze denk ik toch de oud...
- ☹ 1:89 Wij zijn van de gelukkige dat wij redelijk zijn met internet, maar ik denk dat er nog steeds een hel...
- ☹ 1:95 k had het sowieso nog wel graag buiten het internet om willen zien.
- ☹ 1:96 Dan hadden wij zeker wel even gekeken
- ☹ 1:100 Ik denk het niet. Starters zouden eerder kritiek hebben dan ouderen denk ik. Als ouderen een plekje...
- ☹ 1:110 Nee, daar had ik eerlijk gezegd helemaal geen zin in

☹ 1:117 Ik vind wel dat ze wat meer naar ouderen moeten kijken, wat hun verlangen zijn. Dat ze wat meer toez...

☹ 1:120 Ik hoef het nu ook helemaal nu niet meer. Als ik iets jonger was geweest, dan had ik misschien nog w...

☹ 1:121 Ik denk dat ik het niet had gedaan. Ik dacht gewoon echt niet aan verhuizen. Ik had ook hele lieve b...

o Attitude of planners and developers in new housing estate

12 Quotations:

☹ 1:1 In de Lindewijk focussen wij ons ook deels op jongeren en/of starters. Dit doen wij in blok 1 en in...

☹ 1:4 Waar ik naar toe wil zijn de middelste 2 blokken, beide in een U-vorm. In deze blokken richten wij o...

☹ 1:5 Het klopt dus dat wij doelgroepen er heel bewust eruit pikken en hopen deze in ieder geval in deze v...

☹ 1:26 Het is natuurlijk ook een hele andere groep en de ouderen hebben natuurlijk al een huis, die wonen a...

☹ 1:28 Ik heb echt het gevoel dat we er meer aan moeten doen om de senioren te verleiden om die stap te zet...

☹ 1:38 Dat is dat we willen laten wat er gebouwd kan worden en meer werken met mogelijke indelingen van de...

☹ 1:43 Hopelijk kunnen wij de woningen zo aanbieden dat dat drempeltje lager wordt, dat is onze taak denk i...

☹ 1:53 Dit hebben we ook nagevraagd en dit was zeker mogelijk,

☹ 1:86 Ook is het nog belangrijk dat ze dit alles op tijd doen. Ik heb het idee dat ze vaak komen met dit s...

☹ 1:112 Nee hoor. Ik hoef het ook niet, ik heb het hier wel naar mijn zin. Ik vind het hier wel goed.

☹ 1:117 Ik vind wel dat ze wat meer naar ouderen moeten kijken, wat hun verlangen zijn. Dat ze wat meer toez...

☺ 1:118 *Nee, totaal niet. Ik vind wel dat dit eigenlijk beter geregeld moet worden. Dat je samen eens ergens...*

○ Attitude towards older adults

8 Quotations:

☺ 1:4 *Waar ik naar toe wil zijn de middelste 2 blokken, beide in een U-vorm. In deze blokken richten wij o...*

☺ 1:24 *We gaan zeker nog een derde keer praten. Hier praten we nog niet over een definitief plan, want we w...*

☺ 1:28 *Ik heb echt het gevoel dat we er meer aan moeten doen om de senioren te verleiden om die stap te zet...*

☺ 1:43 *Hopelijk kunnen wij de woningen zo aanbieden dat dat drempeltje lager wordt, dat is onze taak denk i...*

☺ 1:53 *Dit hebben we ook nagevraagd en dit was zeker mogelijk,*

☺ 1:91 *Wel eens over nieuwbouwprojecten, maar dan staat er niet bij dat het voor ouderen is*

☺ 1:100 *Ik denk het niet. Starters zouden eerder kritiek hebben dan ouderen denk ik. Als ouderen een plekje...*

☺ 1:117 *Ik vind wel dat ze wat meer naar ouderen moeten kijken, wat hun verlangen zijn. Dat ze wat meer toez...*

○ Desire to move

13 Quotations:

☺ 1:41 *Ik denk dat dit nog meer het geval is in een dorp zoals Wolvega dan in een grote stad. Dit ook vanwe...*

☺ 1:42 *Hierom zullen senioren pas vertrekken vaak als het echt moet*

☺ 1:72 *Wij hebben het enorm naar ons zin hier met wonen.*

☺ 1:98 *Er zijn altijd wel dingetjes waarvan je zegt: "maak het iets leuker". Waar wij nu wonen is bijvoorbe...*

☺ 1:101 *Wij zijn niet echt gehecht aan deze locatie, omdat wij er pas net wonen, maar wij zijn wel van plan...*

- ☺ 1:102 *Van mij hoeft het zeker niet hoor. Ik hoef niet meer te verhuizen, ik zit prima zo. Ik zit mooi dich...*
- ☺ 1:105 *maar daar kon ik niet alles meer zelf onderhouden. Hierom ben ik toen verhuisd naar hier*
- ☺ 1:106 *De woning bevalt me nog heel goed*
- ☺ 1:107 *“mam, je wordt ook steeds ouder. Wil je niet naar verzorgingshuis?”, maar dit wilde ik echt absoluut...*
- ☺ 1:111 *Ik heb het hier wel naar mijn zin en dan denk ik “waarom zou ik dan verhuizen?”.*
- ☺ 1:112 *Nee hoor. Ik hoef het ook niet, ik heb het hier wel naar mijn zin. Ik vind het hier wel goed.*
- ☺ 1:120 *Ik hoef het nu ook helemaal nu niet meer. Als ik iets jonger was geweest, dan had ik misschien nog w...*
- ☺ 1:122 *Ik dacht gewoon echt niet aan verhuizen*

○ *Desires older adults*

46 Quotations:

- ☺ 1:12 *Dit terwijl wij denken dat dit plan ideaal is voor senioren. We hebben ze ook specifiek op deze loca...*
- ☺ 1:17 *wij hebben het idee dat we onvoldoende konden laten zien hoe de woningen gaan worden en dat we daarm...*
- ☺ 1:18 *Die moeten in onze beleving meer grip krijgen op wat voor woning kan er nou worden gebouwd, hoe ziet...*
- ☺ 1:19 *Ook willen ze weten hoe het in de tijd zit*
- ☺ 1:20 *Dus alles gelijkvloers*
- ☺ 1:21 *beperkte ruimte buiten, maar wel ruimte buiten*
- ☺ 1:22 *grondgebonden blijven wonen met een tuintje*
- ☺ 1:23 *gezamenlijke tuin*
- ☺ 1:29 *nul trede woning*

- ④ 1:31 De huizen zijn ook afgestemd dat je met de rollator door de deuren kan en dergelijke.
- ④ 1:33 gelijkvloers
- ④ 1:35 de locatie, dicht bij het centrum
- ④ 1:36 grondgebonden wonen
- ④ 1:37 in de buurt van het spoor zitten
- ④ 1:39 meer grip op een planning, dus meer duidelijkheid kunnen geven, ook over tijden wanneer er echt gebo...
- ④ 1:44 Dat is als je ouder wordt ook belangrijk, dat je goed met elkaar kunt opschieten en dat je elkaar me...
- ④ 1:52 slaapkamer wat groter
- ④ 1:54 een royale slaapkamer
- ④ 1:55 Ik zal het mooiste vinden, als senior zijnde, dat je toch redelijk dicht bij een centrum zit, ook vo...
- ④ 1:56 Ik vind het ook belangrijk dat er ruimte is voor de auto. Dat je een eigen parkeerplaats hebt.
- ④ 1:57 Ik woon liever niet alleen met senioren. Dan word je zo'n bejaardenflat met elkaar, dat zou ik verve...
- ④ 1:58 Het meest belangrijk is toch wel dat het allemaal één verdieping moet zijn, dus geen trappen het lie...
- ④ 1:59 Ook is het voor ons erg belangrijk hoe het gebouw staat ten opzichte van de zon. Wij willen zeker ni...
- ④ 1:69 Ik vind het wel fijn als je wat groen om je heen hebt
- ④ 1:70 Ik zou daarom ook niet graag in een vierkant blok wonen. Wij hebben vrij uitzicht aan beide kanten....
- ④ 1:71 Met wat andere leeftijd krijg je ook nog eens wat aanspraak over andere onderwerpen. Met alleen seni...
- ④ 1:73 Vlakbij de winkels,

- ③ 1:74 de spoorlijn,
- ③ 1:75 de bussen
- ③ 1:76 de snelweg
- ③ 1:77 de locatie voor ons erg belangrijk
- ③ 1:78 Wij hebben alles gelijkvloers en dat vinden wij echt wel prettig.
- ③ 1:82 Maar als zij hier meer in gang willen zetten met verhuizingen etc. dan zullen ze denk ik toch de oud...
- ③ 1:83 Op onze leeftijd ga je bijvoorbeeld niet meer 100 euro per maand meer betalen. Het moet dus al duide...
- ③ 1:88 Ook is het nog belangrijk dat ze dit alles op tijd doen
- ③ 1:97 Gooi er bijvoorbeeld wat meer ramen in en wat meer glas, zodat de natuur binnen kan komen. Ik moet b...
- ③ 1:99 en kraan bijvoorbeeld in de wasbak in de badkamer. Die moet wat hoger zijn om ook even je hoofd onde...
- ③ 1:103 leuke buren
- ③ 1:104 Toen ik hierheen verhuisde wilde ik absoluut niet op een verdieping wonen
- ③ 1:108 op mezelf blijven
- ③ 1:109 een eigen tuintje
- ③ 1:113 Ik zou niet met allemaal bejaarden bij elkaar willen. Ik heb mijn vriendinnen in het dorp. Dus ik wi...
- ③ 1:114 dicht bij het centrum
- ③ 1:115 niet al te graag veel huizen op elkaar willen
- ③ 1:116 belangrijk dat het huis niet te veel onderhoud nodig had
- ③ 1:123 hele lieve buren

○ Experience with older adults

3 Quotations:

☞ 1:15 Dit is qua participeren, voor mij in ieder geval, de eerste keer met senioren. Projecten specifiek o...

☞ 1:16 Dan haak ik weer even aan op dat het digitaal slecht loskwam en onze afdrank daarvan is dat het niet...

☞ 1:39 meer grip op een planning, dus meer duidelijkheid kunnen geven, ook over tijden wanneer er echt gebo...

○ Experience with participation

5 Quotations:

☞ 1:11 Oftewel, men mengde zich niet in een gesprek

☞ 1:27 Digitaal zal ook zeker zijn effect hebben gehad op dit. Als je elkaar spreekt en je kan elkaar een h...

☞ 1:39 meer grip op een planning, dus meer duidelijkheid kunnen geven, ook over tijden wanneer er echt gebo...

☞ 1:50 Prima hoor, alleen we hebben bepaalde woningen in de verkoop gezien en wij konden kiezen welke wonin...

☞ 1:51 We kregen zeker de mogelijkheid om eigen inbreng te geven. Wij zijn alleen niet zo ver gekomen dat w...

○ Role in participation process

9 Quotations:

☞ 1:2 Mijn naam is Ronald Hekman. Werkzaam bij de gemeente Weststellingwerf en ik ben projectleider van de...

☞ 1:3 Mijn naam is Hanneke Zonderland. Ik ben wethouder in de gemeente Weststellingwerf, met onder andere...

☞ 1:6 de gemeente werkt met een projectleider, projectsecretaresse en een directievoerder, dus iemand die...

☞ 1:30 Dus ik vind het als wethouder zijnde ook belangrijk dat we die move een beetje op gang helpen, want...

☞ 1:47 Daarnaast hebben wij ook wel eens informatie ingewonnen over nieuwbouwprojecten

☞ 1:64 *dat als je er aan toe bent en je wilt nieuwbouw, dan ga je er ook zelf naar zoeken op het internet....*

☞ 1:65 *De gemeentes en projectontwikkelaars moeten het duidelijk aanbieden, zodat de senioren het zelf kunn...*

☞ 1:66 *nee, dat hebben wij nog nooit gedaan.*

☞ 1:82 *Maar als zij hier meer in gang willen zetten met verhuizingen etc. dan zullen ze denk ik toch de oud...*